

KURJER SPORTOWY

TYGODNIK POŚWIĘCONY WSZYSTKIM GAŁĘZIOM SPORTU

LEKKA ATLETYKA, PIŁKA NOŻNA, BOKS, SPORTY KOBIECE, NARCIARSTWO, TURYSTYKA,
SZERMIERKA, RUGBY, WIOŚLARSTWO, PŁYWANIE, TENIS ITD.

Reprezentacje Lwowa i Krakowa przed meczem 7 czerwca w Krakowie

Lwów (u góry): Miller, Steuermann, Schneider, Kopeć I, Kopeć II, Winnicki, Witkowski, Chmielewski, Werter, Kmiciński, Redler.
Kraków (od lewej): Inż. Rosenstock, kapt. związk. (Jesionka, Seichter, Szumiec, rez.), Pychowski, Gieras, Balcer, Rejman, Chruściński, Zastawniak, Markiewicz, (Krumholz rez.), Alfus. Siedzą: Ciszewski, Meller, Adamek.

Z turnieju tenisowego w Poznaniu: 1) Żofka, były mistrz Poznania. 2) Foerster w grze ze Stolarowem. 3) Drewnowski.

Fot. Pawlik

Propaganda a amatorstwo w tenisie

Przed rozpoczęciem rozgrywek o puchar Davis'a nadeszły z dwu krańców świata dwie różne wiadomości. Pierwsza z Anglii, opiewająca, że Liga Angielska zakazała dwóm najlepszym graczom pochodzenia indyjskiego stawać do zawodów. Przyczyną miało być naruszenie przepisów o amatorstwie przez pobranie w czasie wycieczki klubowej na turniej do Paryża odszkodowania za koszty hotelu. Z drugiej strony świata, z Australji dochodzą nas wieści, że związek australijski zainteresował się wydatkami dwu swych graczy reprezentatywnych (Pattersona i O'Hara Wood'a), którzy w czasie, gdy reprezentowali Australję w turnieju olimpijskim i w czasie rozgrywek ostatecznych o puchar Davis'a, wydali bardzo okragle sumy we funtach szterlingach.

Jedna i druga wiadomość zaciekały zwolenników tenisu. Mają one jeszcze z jednego punktu widzenia znaczenie. Na pierwszy rzut oka nie są niezmiernie, jak tylko jednym z wielu epizodów niedomagan zycia sportowego, z powodu nie dość jasno postawionej w normach nim rządzących, kwestji amatorstwa. W piłce nożnej, w narciarstwie, w tenisie, we wioślarce, słowem we wszystkich gałęziach sportu, sprawa amatorstwa jest „na tapiecie”. Nie mam zamiaru zająć się roztrząsaniem pro i contra czystego amatorstwa i profesjonalizmu. Chciałbym tylko zwrócić uwagę na fakt, że tenis jest jednym ze sportów, w którym ta kwestja musi być nad wyraz jasno i stanowczo postawiona.

Wiemy wszyscy, że tenis jest sportem do pewnego stopnia luksusowym. Już dla najwyczajniejszego adepta, nie aspirującego do laurów turniejowych, sprawienie odpowiedniej ilości rakiet i piłek w sezonie, przedstawia spory wydatek. Dalej kosztu boiska, ubrania i t. d., wszystko razem stwarza pozycję zupełnie poważną w budżecie przeciętnego sportsmana. Jeżeli jednak dodamy do tego kosztu z braniem udziału w turniejach, kosztu podróży i pobytu w obcym miejscu, dalej kosztu trenera, nieodzownego dla należytego utrzymania się we formie, i jeszcze szeregi całe rozmaitych drobnych wydatków i kosztów, otrzymamy dla zawodnika, chcącego rzetelnie brać udział w średnio obfitym sezonie tenisowym, choćby tylko przez udział w jednym turnieju w swej siedzibie, a w jednym poza jej granicami, sumy poważne, już nie tylko dla budżetu przeciętnego sportsmana, ale nawet dla znacznie mniej przeciętnych budżetów. Poza tem jeszcze tenis specjalnie nosi charakter sportu „towarzyskiego”, jest otoczony, bez względu na swą atletyczną wartość, szeregiem zwyczajów, wymagających od zawodnika spełniania szeregu obowiązków towarzyskich, które naturalnie jeszcze kosztu wykonywania sportu podnoszą.

Baron de Morpurgo, najlepszy gracz Włoch.

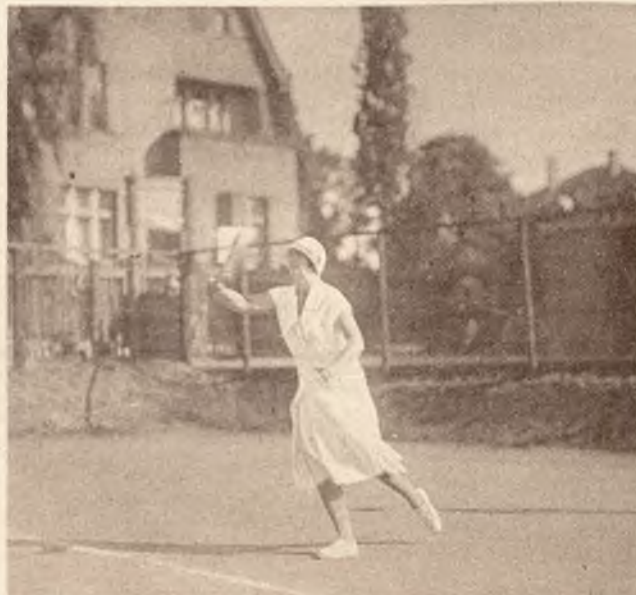
Sennecke

Wszystko to razem dla człowieka zamożnego nie przedstawia trudności, bo go ostatecznie na te wszystkie wydatki stać, a kosztowność uprawianego przezeń sportu, gwarantuje mu ekskluzywność towarzystwa w klubie. I jeżeli stanęlibyśmy na grun-

cie obojętności na to, czy ci, którzyby ewentualnie chcieli grać i mogli dobrze grać, a których tylko brak środków wstrzymuje od oddania się sportowi tenisowemu, będą grali czy też nie, to wszystko byłoby w porządku. Jest jednak wprost przeciwnie. Tenis jako gra przedstawia wielkie walory, dając szereg emocji gry, szereg walorów atletycznych, a usuwając pewne elementa niepożądane, jak brutalność walki. Jest sportem we wysokim stopniu nadającym się dla kobiet i młodzieży. Krótko mówiąc tenis zasługuje na wielkie rozpowszechnienie, na uprawianie przez szerokie sfery młodzieży, bez względu na to, czy ma na to środki czy nie. Tu jednak zaczynają się trudności. Sport wymagający wielkich nakładów, a więc uzasadniający szczególnie u młodzieży wydatną pomoc, klubu, szkoły, uniwersytetu i t. d., staje powszechnie na stanowisku jaknajdalej posuniętej ekskluzywności i najczystszej pojętego amatorstwa. Ma to pewne ujemne skutki, szczególnie tam, gdzie ta sprawa przedstawia się w ten sposób, że sfery mogące sobie pozwolić na uprawianie kosztownego sportu są bardzo nieliczne, a reszta tych, którzy ten sport uprawiać powinni, bardzo wielkie. W takich warunkach, z punktu widzenia społecznych korzyści, jakie można z tego sportu osiągnąć, wydaje się raczej wskazanem wspieranie sportu tenisowego, przede wszystkim w kołach młodzieży, nawet z pewnem ominięciem zasad czystego amatorstwa, aniżeli zabijanie popularyzacji tenisu, przez zbyt ekskluzywno jego traktowanie.

Kto jest jednak powołany do odpowiedniego postawienia w praktyce tej tak drażliwej kwestji? Klub, szkoła, czy związek? Najkorzystniejsze wydawałoby się uregulowanie tej sprawy przez związek, który rozporządzając największym autorytetem i będąc w dziedzinie organizacyjnej czynnikiem najkompetentniejszym, mógłby sobie najłatwiej pozwolić na załatwianie takich spraw. Nie wiem jednak, czy Związek polski będzie mógł i chciał zająć się tą sprawą. Zajmuje on zasadniczo stanowisko najwyższej władzy sportowej, a nie rozwija prawie żadnej inicjatywy w dziedzinie propagandy sportu, oddając w tej dziedzinie decydujący głos klubom. Tu już sprawa jest trudniejsza. Działalność klubów, by była owocna, musi być skoordynowana, a to leży jedynie w rękach Związku. Trzeci czynnik powołany wreszcie do pomocy młodzieży w jej rozwoju fizycznym, szkoła, z punktu widzenia sportowego przedstawia, przynajmniej dzisiaj szereg zastrzeżeń.

Reasumując możemy więc śmiało powiedzieć, że propaganda sportu, przede wszystkim w kołach młodzieży, nie bardzo idzie w parze z zasadami czystego amatorstwa, wymagającymi, by zawodnik własnym kosztem pokrywał wszystkie z wykonywaniem sportu połączone wydatki. U nas sprawa ta jest dziś w tenisie całkiem aktualna. Korzystne jej rozwiązanie leży w rękach Związku, a od jego umiejętnej polityki, zależy dalszy jej rozwój. S.

Turniej w Poznaniu. 1) Zwycięzca Stolarow. 2) Mistrzyni Poznania p. Znajdowska. 3) Liskowski.

Pawlik

Trójmotorowy aparat Junkersa, który jest przewidziany, jako hydroplan, do zamierzonej przez Polskę linii lotniczej „Aerolot“ komunikacji Gdańsk-Bornholm-Malmö-Kopenhaga.

Na skrzydłach Junkersa.

Niezbýt dogodną, wyboistą drogą dojechalśmy samochodem w kilkanaście minut z Krakowa do portu lotniczego w Rakowicach. Jestto pierwszy poważny węzłowy punkt lotniczy, w którym zbiegają się już obecnie aż cztery linje, a mianowicie: do Warszawy, Lwowa, Wiednia i Poznania.

Wśród masy drewnianych dwupłatowców wojskowych, wyprowadzonych z szeregu hangarów w celach „zdrowotnych“ na świeże powietrze, odbijały dwa metalowe jednopłatowce, połyskujące w promieniach słońca, a należące do Polskiej Linji Lotniczej „Aerolot“. Tuż obok, schludny budynek przerobiony z wagonów kolejowych, do którego zmierzamy z pasażerami w towarzystwie dyrektora miejscowego p. Welfelda. W kancelarii, odprawa u kierownika lotniska p. Popławskiego, krótka — bardzo uprzejma. — Kładziemy podpisy na oświadczeniu, że zrzekamy się jakichkolwiek pretensji do Aerolotu w razie wypadku i to jest ostatnia formalność przed wstąpieniem do aparatu.

Punktualnie 5 minut przed odlotem, zabuczala śrubą, celem wypróbowania motoru Junkersa, tego poczwaiwa, który wszystko znosi. Nie trzeba mu oleju ryeynowego, nie trzeba najlepszej benzyny, wnetrze jego znosi i ciężką benzynę i zwykle smar. „Poczwaiwa bydlę“, slyszalem mówiących oficerów lotników. „dać mu silny motor, a możnaby na nim cudów dokazywać“.

Próba motoru wypadła dodatnio: zapraszają nas do aparatu. Jeden z pasażerów usadwia się przy pilocie, my zaś wstępujemy do kabiny zamkniętej, uządzonej z komfortem, podobnie jak automobil zamknięty.

Rozparci w wygodnych miękkich fotelach, przepasujemy się w myśl napisu na ścianie pasem dla startu. Potężnie turkot motoru — ruszamy — ziemia zaczyna coraz szybciej uciekać, niedostrzeżenie oddalaliśmy się od niej — jesteśmy w powietrzu. Maleją ludzie, domy, ziemia przybiera wygląd planu, który staje się coraz bardziej miniaturowy w rozmiarach. Wskaźnik przy pilocie wskazuje kolejne wysokości: 300, 500, 800, 1200 m. Bierzemy kierunek płn.-wsch. Przed nami tor kolejowy w stronę Koemyrzowa, teren robi wrażenie płaszczyzny.

Zbliżamy się do pasma gór Świętokrzyżkich: pogoda mętnieje. Popod nami ukazują się chmurki białe, robiące wrażenie poroźdieranej waty. Nagle — aparat silnie przechyla się w lewo. Skierowujemy mimowoli wzrok nasz w dół ponad lewe skrzydło; — poprzez otwory w chmurach dostrzegamy miniaturowy z tej wysokości, drugi aparat Junkersa, lecący w przeciwnym kierunku popod chmurami. Uprzejmy pilot, zwrócił nam tym manewrem uwagę na zajmujący widok. — Lecz — oto warstwa chmur poczyna gęstnieć, zakrywając coraz szczelniej teren, służący dla orientacji lotu. Chwila ciszy, a aparat pochylony

lekko ku przodowi, bez motoru, z lekkim szelestem, zaczyna się ześlizgiwać w dół; w kilka sekund przebijamy gęste zwały mgieł i nagle miast morza chmur srebrzącego się pod naszymi stopami, odkrywa się oczom naszym ponury widok zaciemnionego krajobrazu, nad którym zwisa ołowiany pułap chmur. Lecimy tak kilkanaście minut, potem chmury ponownie zaczynają się przecierać — motor warknął potężniej i aparat wzbil się znowu wyżej i znowu znaleźliśmy się ponad warstwą chmur w blaskach promiennego słońca.

Daleko na widnokręgu przed nami, odkrywamy cieniutką wstęgę wody. — To Wisła — a zatem i Warszawa. Z prawej strony wyprzedza nas aparat linii

Porównanie trójmotorowego aparatu z małym płatowcem, mały schowany pod skrzydłem wielkiego.

franco-romain, zdążający z Pragi do Warszawy. Kilka płatowców wojskowych, manewrujących około nas, w górze, pod nami i z boku, oznajmniają bliskość lotniska. W kilka minut pilot zastanawia motor, ześlizgujemy się w dół. Ziemia przybiera coraz wyraźniejsze kształty, zbliżamy się ku niej coraz gwałtowniej. Przepasujemy się, jak przepis każe i za chwilę dotykamy nieznacznie ostrogą, a potem i kołami o trawnik rozległych pól Mokotowskich. Na kołach przejeżdżamy dzielącą nas od portu odległość, poczem przebywszy tor kolejowy, przystajemy tuż przed hangarem Aerolotu. B. por. Baranowski, kierownik lotniska warszawskiego, wita nas uprzejmym

usmiechem: „Jakże tam było“ pyta „doskonale“ pada z ust kilku roześmianych pasażerów — przeważnie nowicjuszków. — „Więcej koleja nie jeździ“ — rzece jeden z nich. — co za fenomenalny wynalazek! W godzinę i 50 minut z Krakowa do Warszawy i tyle przytem miłych wrażeń! Straszono mnie najniepotrzebniej; szkoda tylko, że się tak późno zdecydowałem“. Wyjątkowo miły nastrój panuje w porcie. Wokół mechanicy, kilku wojskowych, wszyscy pogodni, roześmiani spoglądają ku nam, jakby się cieszyli z naszego przybycia.

Wynoszą nam walizki, żegnamy uprzejmego pilota, i sprowadzoną dorożką samochodową jedziemy do miasta.

Mimowoli nasuwa się na usta: „Europa“. Tak jest! Wszystko funkcjonuje sprawnie, punktualnie tak, że nie musimy się wstydić zagranicy — jak to bywa w innych przejawach naszego zycia. Widać, że Kierownictwo wie dokąd zdąży i jakich dróg do tego należy używać. Personal wyśmienity, wysoce ideowo dla sprawy usposobiony. Wśród pilotów widzimy najdoskonalszych byłych pilotów wojskowych. Na lotniskach panuje karność, dyscyplina, wzorowy porządek. Znajdują się wprawdzie mimo to wszystko malkontenci, lecz gdzie ich niema!

Jak się dowiaduję — oprócz istniejących linii, zamierzone jest otwarcie jeszcze w bieżącym roku linii ze Lwowa do Bukaresztu i z Gdańska do Kopenhagi.

W szczególności ostatnio wymieniona linja, przedstawia się ciekawie. Z Gdańska ma następować przelot do Pucka, gdzie mają się przesiadać pasażerowie do olbrzymiego, trójróbowego hydroplanu, mieszczącego 10 pasażerów. Linja ma w dalszym ciągu prowadzić na Bornholm, Malmö do Kopenhagi. O ile prowadzone prace nad zorganizowaniem przesyłania wiadomości meteorologicznych odpowiednio postą

pią, można się spodziewać już w lipcu próbnych lotów na tej linji.

O ile zważymy, że Anglicy, uważając teren Polski jako idealne wprost lotnisko, pragną tedy poprowadzić swoją główną linję na wschód do Indji, oraz że tedy biegnąc będzie zapewne wkrótce także linja powietrzna z Paryża do Moskwy, widzimy, że Polska stanie się wkrótce potężnym węzłem międzynarodowego ruchu lotniczego, a o ile zaś będzie posiadała jeszcze więcej takich jednostek dzielnych i ruchliwych, jakim jest dyrektor Vygart, uruchamiający już w roku 1922 Aerolot, to również i wewnętrzna sieć lotnicza zostanie zgęszczona wkrótce na wzór zagranicy.

Ostatnio obiegała prasę nieprawdopodobna krytyka używanych u nas aparatów metalowych typu Junkersa, z tytułu ich pochodzenia niemieckiego. Wyjaśnienia, jakie ze strony rządu padły w sejmie, w zupełności uspokoiły posłów i opinię. Na tem nie powinniśmy zasypiać sprawy. Wroby niemieckie możemy tolerować aż do chwili, dopóki nie zastąpimy ich wyrobami własnymi; okres ten nie powinien jednak trwać zbyt długo, a o ile się zaobserwuje bliżej działalność w tym względzie powołanych do tego czynników, w pierwszym zaś rzędzie naszego Ministerstwa Przemysłu i Handlu, to mimowoli nasuwają się poważne obawy co do rozwoju tej gałęzi przemysłu. Jak wiadomo, opinja zagraniczna przeszła już do porządku dziennego nad aparatami drewnianymi dla celów transportowych, pozostawiając je jedynie jeszcze na usługi lotnictwa wojskowego. Skierowanie wysiłków naszych w kierunku zapewnienia sobie materiałów i wytwórni dla aparatów metalowych, stało się rzeczą bardzo aktualną. Gdy w tym kierunku osiągniemy realne wyniki, wolno nam będzie z całą bezwzględnością wyrugować obce wyroby; do tej chwili jednak nie możemy tego uczynić, nie wolno nam bowiem burzyć lotnictwa cywilnego, które tak ważną rolę odgrywa w problemie propagandy lotnictwa, czynnika tak ważnego w całokształcie spraw związanych z obroną granic naszego Państwa.

Kontrola paszportów i rewizja celna przed odlotem do Polski.

Międzynarodowe zawody kolarskie w Warszawie. 1) Start do biegu międzynarodowego (XX Bogochi i Abeglen). 2) Bieg dystansowy. 3) Szymczyk Weinthal.

Na marginesie aktualności.

POD ZNAKIEM PIŁKI OWALNEJ.

Zielone Świątki upłynęły w Warszawie pod znakiem piłki owalnej i kół gumowego. Ponieważ na kole przejechałem się w ostatni marginesie, przeto dzisiaj kolej na rugby. Goście rumuńscy wywieźli sporo celów i prób: tak Orzeł Biały, jak i reprezentacja Warszawy nie dorosły jeszcze nawet do Rumunów, którzy w owalnej piłce nie stoją zbyt wysoko. Bardzo słabe zainteresowanie się publiczności (300 osób) meczem bądź co bądź międzynarodowym, wskazuje na to, że rugby nie może zdobyć sobie w Polsce prawa obywatelstwa. Składa się na to wiele przyczyn; między innymi jest i to, że przy obecnym stanie tego sportu, nie potrafi on jeszcze dostarczyć widzom emocji. Publiczność przyzwyczajona do wyższej stosunkowo stojącej piłki nożnej, nie wierzy na słowo, że rugby też jest interesującym sportem, tylko że polscy rugbiści nie umieją go nam jeszcze zademonstrować. Ponieważ Rumuni właściwie nie wiele więcej umieją, a naszych graczy przewyższają tylko warunkami fizycznymi i treningiem kondycyjnym, przeto nawet mecz międzynarodowy nie obudził żywszego zainteresowania.

Choć rugby nie ma w danej chwili widoków na zdobycie popularności u płacącej wstępy publiczności, niemniej jednak zasługuje na rozpowszechnianie w szkołach, a przede wszystkim w wojsku. Pomimo wszystko bowiem, nie mamy sportu ludowego, sportu, któryby mógł być uprawiany po wsiach. Piłka nożna to sport trudny, wymagający wielu czasu i treningu pod okiem nauczyciela. Lekka atletyka to sport uświadomionego już sportsmena, któremu służy jako zaprawa do innych sportów: mniejszy procent sportsmenów uprawia lekkoatletykę dla niej samej. Przez to, że ją można uprawiać metodycznie, według planu, jest nieocenionym sportem; minusem jej jest to, że nie jest grą, nie emocjonuje nas w tym stopniu, co n. p. futbol i dlatego propaganda jej napotyka na większe przeszkody, niż n. p. piłka nożna.

Jesteśmy w 70% narodem rolniczym. Ludność wiejska spotyka się ze sportem tylko w szkole lub w wojsku. W szkole nieco zawcześniej na sporty w naszym pojęciu, pozostaje więc tylko wojsko. Przez czas dwuletniej służby w wojsku jest jedyną sposobnością zaszczepienia rekrutowi ze wsi zamiłowania do sportu. Czas to nie jest długi.

Jaki zatem sport jest odpowiedniejszy niż rugby? Rugby rozwija całe ciało, ma przeto przewagę nad futbalem. Jest sportem łatwym do nauczenia się, gdyż biegać, tupać lub rzucać piłkę umie każdy, podczas gdy n. p. gra głową, strzelanie z powietrza

wymaga długoletniego ćwiczenia i wogóle niema nadziei, by kiedykolwiek gracz, prawdziwego znanego w rodzaju p. Babireckiego mógł w zupełności zadowolnić. Rugby jest dalej grą emocjonującą graczy, co pozwala przypuszczać, że jest to jedyny sport, do którego ludzie nie mający dotychczas nic wspólnego ze sportem, nie uprawiający żadnego sportu, mogliby się przyzwyczaić. W końcu rugby jest sportem tanim, tańszym nawet od piłki nożnej, gdyż i piłka nie niszczy się tak szybko, jak futbolowa i od biedy możnaby grać w niekompletnym ekwipunku (buty).

Wprowadzenie w armii mistrzostw rugby w miejsce choćby nawet piłki nożnej, obudziłoby i w cywilnych sportowcach zamiłowanie do tego sportu, a zarazem byłoby wiernym obrazem pracy nad sportem w wojsku. Piłka nożna bowiem i wyniki w mistrzostwie, są obecnie tylko kwestją napływu rekrutów, którzy przed służbą wojskową sport ten uprawiali.

Zdaniem moim uprawianie piłki nożnej w wojsku mogło by się wówczas ograniczyć do klubów wojskowych, któreby należały do PZPN. Takie rozwiązanie pozwoliłoby uniknąć wielu niepożądanych tarć między sportem cywilnym a wojskowym.

Nowe sporty.

Z przyjemnością przychodzi mi zanotować, że w ostatnich dniach powstały w Warszawie dwie nowe gałęzie sportu, a mianowicie żeglarstwo i polo konne. Żeglarze uważali za stosowne oderwać się od wiosłarzy i próbować samodzielnych kroków. Klub gry w polo konne ma już własne boisko na Czerniakowie (Siekierki) i w czwartek t. j. 4 bm. urządza już pierwszy pokaz. Założyciele, między którymi jest gen. broni Rozwadowski, wyszli z założenia, że jeżeli mamy świetnych jeźdźców i w hípice przodujemy w Europie, to i polo konne ma widoki rozwoju.

Upadek trekwencji.

W żadnym może mieście nie było na meczach w Zielone Świątki, tak mało publiczności, jak w Warszawie. Polonia wyjechała do Wilna, a żaden z klubów stolicy nie może się mierzyć z nią co do popularności. Tym razem zawody sportowe połączone ze zbiórką na Czerwony Krzyż, to nie królowa Warszawy; choć mecz Warszawianka — LTSG, o klasę stał wyżej od Galii, choć zapasnicy również się popisali, a najlepsi rugbiści rumuńscy mieli program sportowy uświetnić, kasy nic nie uratowało. Czy to wpływ Bielani i tradycyjnych wycieczek, czy konkurencja kolarzy czy inne względy, dość, że Czerwony Krzyż zawiódł się w swych oczekiwaniach. O ile zaobserwowałem z polskich drużyn zrobiły kasę Cracovia, Wista lub Pogoń, z Polonią zaś nadto Warta i LKS.

Na tle świątecznego fiaska widać dopiero, jak niewesołym jest położenie słabszych klubów w Warszawie.

Losy WTC.

W tut. prasie ukazały się wiadomości, że zlikwidowana sekcja WTC, złączyła się z Koroną, która od magistratu warszawskiego otrzymała zasiłku 3.500 zł. Wspólnym prezesem ma być p. Klisiewicz. Sprawa przyznania nowemu klubowi wszystkich praw dawnego byłaby teraz aktualną.

Dr. St. Mielech.

Dolques (Paryż) zwycięża w biegu na 5000 m
Fot. Meuriss

Drużyny rugby Sportul Studentesc. (Bukareszt)—Orzeł Biały (Warszawa) 22:0.

Weinthal

Moment z gry.

Z tem należy skończyć...

Zarząd PZPN. jest ogromnie nierychliwy, lecz są natomiast grube wątpliwości czy będzie sprawiedliwy. Od meczu Polska — Czechosłowacja. tak gruntownie i dokładnie rujnującego tę resztkę dobrego wyobrażenia zagranicy o naszym futbolu, którą nam rządził pozostawić zeszłoroczny kapitan związkowy, upłynęły już dwa tygodnie. Zarząd PZPN., jak to już nieraz bywało, dyskwalifikował dla błahostek Zarządy Okręgowe, nie powziął dotychczas żadnej uchwały przeciw obecnemu kapitanowi związkowemu, któremu zawdzięczamy ostatnią kompromitację. Okazuje się, że można nie dbać o przepisy statutu czy postanowienia, można sobie lekceważyć telegraficzne i ustne upomnienia... trzeba mieć tylko siłę. Bo cóż się okazuje? Zarząd PZPN. potrafił zawiesić dwukrotnie uchwały Walnego Zgromadzenia, ale zdaje się, że nie zdoła tego uczynić wobec kapitana związkowego, który się w kulak śmieje z gróźb. Pan kapitan związkowy ma za sobą związki okręgowe, może sobie przeto powiedzieć: „cóż mi kto zrobi?“. Zarząd o taką drobnostkę, jeden przegrany mecz więcej czy mniej, nie będzie się rozbijał. A może zresztą jest zdania, jak jeden z polskich sprawozdawców zagranicznych pism sportowych, który ogłosił, że w Polsce panuje ogólna radość z powodu *zaszczytnego* rezultatu! Niechże PZPN. weźmie na odwagę... z tem należy skończyć.

* * *

Niewtajemniczony, który czytuje komunikaty Wydziału Gier i Dyscypliny Związków okręgowych p. n. zdumiałby się nad surowością kar nakładanych przez te instytucje. Należałoby sądzić, że składają się z samych Drakonów (podobno ogromnie surowy przewodniczący Wydziału Dyscypliny w starożytności). Ktoś kogoś trzepnie na boisku w głowę: dyskwalifikowany na rok, spierze gracz sędziego po obliczu i sponiewiera mu przytem familję — pięć lat. Słowem — straszne. Takby sobie pomyślał „obcy“! „Swój“ się temi okropnościami nie przejmuje. Dyskwalifikacja — dyskwalifikacja, ale przecież w meczach międzypaństwowych, międzynarodowych, międzyokręgowych, międzymiastowych i ile tam jeszcze

Zwycięzca angielskiego biegu maratońskiego S. Ferris, wbiega do stadionu w Stamford Bridge:

Sport & General

Wyłonią się takie nonsensy, że dla ochrony czystości takich grubo płatnych, amatorów będzie się wydawało zakazy spotkań z drużynami, które są gorzej płatne, lecz uczeiwie przyznają się do tego, że grają za pieniądze.

Polski Związek Piłki Nożnej przez swych reprezentantów głosował za jasnym rozgraniczeniem. Razem z innymi pozostał w mniejszości. Delegaci nasi nie opuścili sali, jak np. Szwedzi, ani nie posunęli się do tego, jak Austriacy, aby powiedzieć pod adresem większości parę dobitnych, a cierpkich słów prawdy. Dla nas ważniejsze, aby PZPN. tej czystości w sporcie za którą występował w Pradze, pilnował gorąco w domu. Nie zamykać oczu i uszu, bo możemy na jednym z przyszłych kongresów stanąć w jednym szeregu z tymi, których teraz zwalczamy.

Turniej szermierczy o mistrzostwo Polski.

Zawody powyższe odbyły się w dniach 31 maja i 1 czerwca zorganizowane z polecenia Pol. Związku Szermierzy przez AZS. Lwów. Brały w nich udział: AZS. Lwów, Klub Szermierzy Lwów, AZS. Kraków, Pentathlon Poznań. Wyniki przedstawiają się następująco: *Floret*: 1) kpt. Segda Wł. (AZS. Kraków); 2) Papec Adam (AZS. Kraków); 3) Friedrich Tad. (Klub Szerm. Lwów); 4) Dr. Ader Alf. (AZS. Kraków); 5) plut. Zagacki Stan. (Pentathlon). *Szpada*: 1) Friedrich Tad. (Klub Szerm. Lwów); 2) Małecki Al. (AZS.

Gimn. Ad. Mickiewicza w Wilnie. Mistrzowska drużyna szkół średnich.

innych między wymyśleć można, Wydział grać pozwala. Ostatnio pozwala także grać w zawodach o mistrzostwo. Jakież więc jeszcze mecze się grywa? Towarzyskie. Owszem — dwa razy na sezon.

Zart na bok. Znieśmy dyskwalifikacje wogóle. Po-cóż nakładać kary, które nie są karami. Dyskwalifikacja ma bowiem być zasadniczo karą wymierzona graczowi za przewinienie, a pośrednio i klubowi, który w swych szeregach ma gracza wykraczającego przeciw kodeksowi sportowemu. Gdy zatem zdyskwalifikowany może grać w wszelkiego rodzaju zawodach, to kara staje się przecież zupełnie iluzoryczną. A z tem należy skończyć!

* * *

Wydział Gier i Dyscypliny PZPN. unieważnił punkty Amatorskiemu i LKS. z najrozmaitszych przyczyn. Słusznie, albo niesłusznie. Kwestja zapatrywania. O tyle, że na każdą sprawę, poza zasadą słuszności i prawa, można patrzeć z najrozmaitszych punktów widzenia. Co jednak nie może stanowić dyskusji, to sprawa ogłoszenia terminu uchwały i spowodowane tem komplikacje. Skoro LKS. popełnił przestępstwo w połowie marca, to dlaczego ukaranie, względnie ogłoszenie kary następuje dopiero w maju. Przeciw karze przysługuje dotknięciem odwołanie. Toteż dzisiaj sytuacja conajmniej dziwna. Rozgrywki końcowe rozpoczęły się, na ewent. trzecią rozgrywkę między kandydatami do pierwszego miejsca w grupie pierwszej nie ma terminu. Trzebaby obalić terminarz, co nie jest tak łatwe, jak na pierwszy rzut oka się przedstawia. Nie można się opędzić wrażeniu, że w gruncie rzeczy decyduje tu celowa robota. Gdzież tedy miejsce na sport?... Z tem chyba należy skończyć!

Kongres F.I.F.A. i my.

Zasadniczym punktem obrad kongresu była sprawa amatorstwa. Od czasu kongresu paryskiego w roku ubiegłym, z utęsknieniem oczekiwano ponownego zjazdu, któryby za jednym zamachem uregulował kwestję, poruszaną bezustannie, aż do znudzenia. I cóż za rozczarowanie. Okazało się, że zwolennicy czystości, rozgraniczenia zawodowców i amatorów, są w mniejszości. Okazało się, że większość świadoma

Drużyny K. S. Czuwaj i D. S. Sokół podczas otwarcia boiska Sokola w Drohobyczu.

wszelkich machinacji „amatorskich“ nie ma odwagi, aby sprawę wreszcie jasno postawić. Uchwalono przeto, że każdy kraj dla siebie określa co ma by profesjonalizmem, a co nie. Stąd dojdziemy do takich absurdów, że „amatorzy“ w jednym kraju będą mieli wyższe gáže niż zawodowcy gdzieindziej.

Członkinie angielskiego klubu „Middlesex“ trenują, w przygotowaniu do najbliższej olimpiady kobiet.

Kraus Stan. (AZS. Lwów); 5) kpt. Seyda Wł. (AZS. Kraków); 6) Rusecki Wacł. (AZS. Lwów).

Kpt. Segda otrzymał ciężką ranę w rękę i odstąpił od dalszej walki. Dlatego też spadł na piąte miejsce.

Szabla: 1) Friedrich Tad. (Klub Szerm. Lwów); 2) Matecki Aleks. (AZS. Kraków); 3) Papée Ad. (AZS. Kraków); 4) Dr. Ader Alf. (AZS. Kraków); 5) plut. Zagacki Stan. (Pentathlon); 6) Pochwalski J. (AZS. Kraków). Jury stanowili: Prok. Zubrzycki, inż. Manowski, Vambra, inż. Kamieniobrodzki (Lwów) Papée, kpt. Segda (Kraków), inż. Zubrzycki, Sobolewski (Warszawa).

W czasie zawodów sędziowali: fехmistrz Targler (Poznań), fехmistrz Stritesky (Lwów), inż. Mańkowski (Lwów) inż. Zubrzycki (Warszawa) i kpt. Segda (Kraków).

Sport szkolny.

Święto sportu we Lwowie.

W dniach 31 maja i 1 czerwca odbyło się na boisku T. Z. R. święto sportu i przysposobienia wojskowego młodzieży szkół średn. Zawodom przypatrywały się tłumy doborowej publiczności. Wyniki osiągnięte przedstawiają się następująco:

100 m.: 1) Oświęcimski (K. K.) 11,1", 2) Stachnie-wicz. (Semin.) 11,7, 3) Chociej (K. K.) 12.

Skok w dal: 1) Partyka (Semin.) 5,23 m., 2) Oświę-cimski (K. K.) 5,21 m., 3) Chociej (K. K.) 5,20 m.

Rzut granatem: 1) Partyka (Semin.) 46,99 m., 2) Galica (K. K.) 46,19 m., 3) Grabowski (Semin.) 45,38 m.

Skok w wyż: 1) Chociej (K. K.) 1,54 m., 2) Mał-czewski (K. K.) 1,45 m., 3) Grabowski i Partyka (Se-min.) 10,12 m.

Rzut kulą 5 kg.: 1) Partyka (Semin.) 10,55 m., 2) Jedzinek (K. K.) 10,26 m., 3) Grabowski (Semin.) 10,12 m.

Bieg rozstawnny 10×100 uczniów młodszych od 14—16 lat: 1) Korpus Kadetów 2,07,8 m. zdobywa nagrodę wędlonową, 2) Gimnazjum IV 2,1 m., 3) Gimnazjum X, 2,18 min.

Bieg rozstawnny 10×100 uczniów powyżej lat 17: Korpus Kadetów 2,06,7 min., 2) Gimnazjum IV, 2,14,2 m., 3) Gimnazjum IX, 2,15 min.

Tennis gra pojedynczo: 1) Remisowski (Gimn. IV.), 2) Limanowski, gimn. VIII; gra podwójna: 1) Christ-Janelli (gimn. I.), 2) Cwernarski-Wajdowicz (gimn. X).

W pięć ręcznej pierwsze miejsce zdobywa IV gimnazjum.

Jazda na rowerze. Sztafeta 4×5000 m.: 1) gimn. VIII, 40:08 min., 2) filja gimn. XI, 40,13 m., 3) gimn. IX, 44,43 min.

Strzelanie drużynowe: 1) gimn. XI, 280 punktów, 2) gimn. VII, 279 punktów, 3) gimn. VIII, 258 punktów; jednostkowo: 1) Lädler (gimn. IV.) 64 punktów, 2) Tolłoczko (gimnazjum Jordana) 63 punktów, 3) Borzewki (gimn. I.) 62 punktów.

Po za konkursie Korpus Kadetów: drużynowo zdobywa 322 punktów, jednostkowo: 1) Gutowski 67 punktów, 2) Deskur 6 punktów.

Bieg rozstawnny Lwów — Zadwórze na przestrzeni 44 km.: odbył się w pierwszy dzień Zielonych Świąt staraniem AZS. Lwów. Sztafeta niosła dyplom podpisany przez rektorów wyższych uczelni z holdem dla poległych pod Zadwórzem. Czas osiągnięty 3 godz. 5 m. jest słaby. Bieg wykonano jednak wśród upału i na b. ciężkiej drodze.

Wychowanie fizyczne dziewcząt.

Ankieta nasza na temat fizycznego wychowania dziewcząt. spotkała się z ogromnem uznaniem, jak o tem świadczą ciągłe zapytania, artykuły i t. p., skierowane do nas. Materiał ten będziemy stopniowo wykorzystywali, ogłaszając co ciekawsze i aktualniejsze, jak n. p. umieszczone poniżej artykuł:

ALINA HUBACZKOWNA.

Niektóre braki wychowania fizycznego w szkołach żeńskich.

O wychowaniu fizyeczem w szkole słyszy się dziś dużo; plany szkolne przeznaczają mu duży zakres — patrząc na nie sądzićby należało, że zagadnienie to stało się dziś zasadniczem w całokształcie dążeń

Cracovia—Galia (Paryż) 7:1. Wspaniały moment pod bramką Francuzów. Cottin łapie centrę Kubińskiego. Ciszewski w pięknym podskoku usiłuje napróżno ubiedz bramkarza.

Makkabi—Blue Star 3:1. Sziklossy (Bl. Star) strzela tuż nad poprzeczką. Gold nie był w stanie przeszkodzić.

wychowawczych. Wypada może zastanowić się, że w tym dziale w szkole żeńskiej zrobiono, co zaś zostało matwą literą.

Nietrudno się zorientować każdemu, kto zetknął się ze szkołą, że wychowanie fizyczne wyodrębnia się dziś jeszcze z pośród czynników wychowawczych, ograniczając znaczenie jego do wpływów czysto fizycznych. Nie docenia się wartości wychowawczych ćwiczeń fizycznych zarówno dla moralnego, jak i intelektualnego rozwoju dziecka. Zwłaszcza w szkole żeńskiej uważa się gimnastykę za pewną rozrywkę, czasem za dążenie do osiągnięcia siły mięśniowej, a zawsze za przeszkodę normalnego toku nauki. Gry i zabawy spotykają się z dużą niechęcią — zwykle mówi się z oburzeniem o „futbalu u dziewcząt“.

Co więcej, często opinia nauczycielska głosi, że źródłem braku pilności, karności i innych wad dzisiejszej młodzieży, są właśnie gry i zabawy. To właśnie lekceważenie i niedocenywanie wartości i znaczenia tego działu wychowania jest może największą bolączką naszej pracy, a w szkole żeńskiej daje się szczególnie boleśnie odczuć. Ta opinia niechęci ze strony wychowawców, podkopuje stanowisko wychowania fizycznego w szkole, hamuje jego rozwój mimo ochoty wrodzonej młodzieży do gier i sportów.

Niechęć ta ujawniła się szczególnie w stanowisku, jakie większość wychowawców zajęła wobec środków fizycznych ćwiczeń oddechowych. Ćwiczenia te toleruje się, najchętniej zaś zapomina się o nich, nie bacząc na szkody, jakie przynosi młodemu organizmowi wa-

Cracovia—Galia (Paryż) 7:1. 1) Limanowski uzyskuje z podania Ciszewskiego piątą bramkę. 2) Wolny bity przez Chruścińskiego, łapie Cottin.

Z międzyokręgowych zawodów lekko-atletycznych w Żywcu. 1) Start do 400 m. Zwyc. Trnka (A.Z.S. Kraków) 2-gi od lewej; 4-ty od lewej mistrz Górnego Śląska Lówie (Katowice), przyszedł drugi. 2) Grupa A.Z.S. Kraków. Od lewej: Antes, Szczawiński, Trnka, Boczar kier. sekcji, Galica, Rechowicz. 3) Finał setki: 1. Balcer (Wisła), 2. Rechowicz A.Z.S.

Fot. Boczar

dlia postawa, przybierana w czasie nauki szkolnej. Niedoceniając znaczenia ćwiczeń fizycznych odbija się fatalnie na warunkach zdrowotnych młodzieży. Nie zwraca się często uwagi na konieczność rozłożenia planu lekcji, zgodnie z wymogami psychicznymi i fizycznymi. Stąd spotykamy często lekcje ćwiczeń fizycznych i na ostatniej godzinie — a w jednym z gimnazjów żeńskich, gdzie nauka odbywa się po południu, umieszczono ćwiczenia fizyczne na pierwszej lekcji o godzinie 2 pop., gdy dziecko dopiero co spożyło obiad.

Wielką szkodą w normalnym rozwoju wychowania fizycznego jest zły stan budynków szkolnych zarówno państwowych, jak i prywatnych. Uniemożliwia on należyte pomieszczenie sali gimnastycznej, szatni i łazienek. Nie mamy w Krakowie w żadnej szkole żeńskiej porządnej szatni, a umywalnie i kąpiele odpowiednio urządzone, to chyba muzyka przyszłości. Jeśli sale gimnastyczne wogóle są, zostawiają wiele do życzenia, zwłaszcza w szkołach prywatnych, gdzie jeszcze do dziś używa się ich jako sal rekreacyjnych, wbrew wszelkim wymaganiom higieny.

Brak fortepianów uniemożliwia prowadzenie ważnego w ćwiczeniach fizycznych dziewcząt piosenek i tańców rytmicznych.

Zupełny brak boisk szkolnych nie pozwala na prowadzenie lekcji w pełni powietrza i światła, a gry i zabawy odbywają się w warunkach najzuboższej nieodpowiednich — na boiskach otwartych, pozbawionych szatni i umywalni.

W szkołach prywatnych wywalać trzeba jeszcze obecnie czystość podłogi i możliwość wprowadzania sprzętów gimnastycznych. Redukuje się tu godziny gimnastyki — skreśla godziny ćwiczeń cielesnych, często utrudnia młodzieży możliwość zapoznania się ze sportami.

Gry i sporty w szkole żeńskiej nie mogą rozwijać się należycie, nawet w szkołach, gdzie są godziny przeznaczone na ten cel, gdyż liczba ich nie jest wystarczającą, zwłaszcza w zakładach o dużej ilości uczennic i podwójnych oddziałach. Brak specjalnej pływalni dla uczennic spowodował, że dotąd nie udało się wprowadzić nauki pływania w szkołach żeńskich. Brak torów ślizgawkowych lub odległe ich położenie nie pozwala na wykorzystanie lekcji ćwiczeń cielesnych na naukę łyżwiarstwa.

Do wymienionych braków należy dodać jeszcze jeden bardzo poważny i może zasadniczy: kursy wychowania fizycznego, które zasiliły szkoły wychowawczyniami zbyt mało zwracały uwagi na wychowanie fizyczne kobiet i dzieci, na jego odrębny charakter i środki. Obecnie zaś po zniesieniu wszystkich kursów z wyjątkiem Instytutu w Poznaniu, nie zanosi się na to, by nowy napływ wychowawczyń wpłynął należyte na dalszy rozwój wychowania fizycznego w szkole żeńskiej.

Nie tak więc jasno i pomyślnie przedstawia się stan istotny wychowania fizycznego w szkole żeńskiej, jak sądziłoby można z pozorów — stąd troska o poziom tej ważnej gałęzi wychowania — troska o wywalenie jej należytego stanowiska i odpowiednich warunków.

Z zawodów eliminacyjnych we Lwowie. 1) Roman Bielski z L.K.T.

Kryjak

Grupa uczestników meczu „Artyści teatru” — „Prasa sportowa” Lwów.

Kryjak

Na czasie:
Jak nas informuje Sekcja wychowania fizycznego krakowskiego Koła Tow. Naucz. Szkół Średnich i Wyższ., zawiązała się w jej łonie Komisja ze znaną pionierką fizycznego wychowania młodzieży żeńskiej i znawczynią stosunków zagranicznych na tem polu p. Jadwigą Mayówną dla bliższego rozpatrzenia problemu fizycznego wychowania dziewczyny polskiej.

Udział szkół żeńskich w tegorocznych zawodach szkół średnich w Krakowie, jest nadszycie liczy, bo do tej pory zgłoszono już 13 drużyn do koszykówki i 5 drużyn do dżoniówki.

Podkreślić należy, że mimo ciężkich warunków miejscowych oraz klimatycznych, zgłosiły szkoły zawodniczki i do trójboju pływackiego. Będą to prawdopodobnie pierwsze w Polsce międzyszkolne zawody pływackie żeńskie.

* * *

31 maja 1925.

GYMN. I. ŚW. ANNY.

Turniej siódemek futbolowych zakwalifikował do finału po ciężkich walkach dwie najlepsze drużyny: kl. VI B i kl. VIII. Finał odbędzie się w początkach czerwca. Turniej koszykówki „angielskiej”, zebrał 10 drużyn. Po skomplikowanych meczach eliminacyjnych weszły do finału 2 drużyny kl. VIII, która tworzy szkielet drużyny repr. zakładu swymi niezawodnymi graczami, jak Mohyła (najlepszy „koszowy” basketbalu w Krakowie), Michalski, Epstein i Lubaczewski (strzelec).

Drużyna komb. kl. VIII i VII wygrała podczas wycieczki szkolnej mecz z teamem gimnazjum nowotarskiego w stosunku 3:0, pokazawszy godną „famy krakowskiej” grę.

Mecz lekkoatletyczny z gimn. VI skończył się dla nas niepomyślnie. Mecz basketbalowy dał wynik 0:0, w pięcioboju ulegliśmy wskutek kiepskich rzutów o 2 punkty.

Dużyna kl. VII rozegrała zawody volleyballowe z kl. VII gimn. Sobieskiego, wygrywając 31:28 i mecz piłki koszykowej z teamem gimn. II. św. Jaka z wynikiem 1:0 na swoją korzyść.

Największym wydarzeniem był mecz futbolowy z komb. drużyną „Wisły”, rozegrany 29 maja na jej boisku. Drużyna nasza składała się przeważnie z graczy B i C kl. drużyn krakowskich, jak Jelonek (Krakowianka), Sien (Cracovia jun.), Piotrowski, Fabry (Stella), Krupa II (Wisła), Ziemia (Nadwiślanin).

Team nasz wystąpił w składzie osłabionym, nasz przeciwnik natomiast, który miał być III drużyną, składał się z 4 graczy drużyny Ia i b (Łukiewicz, Pychowski, Szpurna, Cebulak), 4 z II i 3 z III. Do pauzy Wisła prowadzi 1:0, mając cały czas przyniatającą przewagę. Po pauzie, drużyna Gimn. przestawiona, atakuje ambitnie i mimo ostrej gry Wisły, uzyskuje 3 bramki z kolei. W ostatnich 3-ch minutach sędzia p. Schlosser (zresztą bez zarzutu), przeocza dwa rażące spalone ataku Wisły, która w ten sposób wyrównuje.

Pogoń—Amatorzy 3:2. 1) Cutti i Maurer w walce. 2) Główka W. Kuchara, pod bramką Pogoń.

Plutte

Pierwszorzędne artykuły do wszelkich

SPORTÓW ORAZ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

poleca

Kazimierz Parafiński, Dom sportowy

Kraków, ulica Sławkowska L. 14

Specjalność: Kompletne wyposażenie drużyn wojskowych, szkół, obozów letnich, klubów i harcerstwa.

Oryginalna amerykańska guma do żucia „Chiclets“.

SPORT LETNI

Nadszedł nowy transport wszelkich artykułów sportowych jak:

ORYGINALNE ANGIELSKIE PIŁKI NOŻNE, TRZEWIKI FUTBALOWE, DRESSY, SWETRY, RAKIETY, PIŁKI i MESZTY TENNISOWE itd.

Specjalność dla Sportowców!

Oryginalna Amerykańska Guma do żucia!

LESERKIEWICZ i S-ka

KRAKÓW, PLAC SZCZEPAŃSKI L. 2

Żelazne części składowe do pieców i kuchenek

jak: drzwiczki pokojowe i kuchenne, szabańniki, kranice, blachy kuchenne, kociołki na wodę, rezozofery, rury, drut, ruszta i t. d. do nabycia u

Dra D. KLUGMANA, Kraków

Groble L. 2. Telefon 1087

RADIOŚWIAT

KRAKÓW, ULICA GRODZKA L. 32

Największy w Polsce

Skład Radjoaparatów i części składowych!

Wysyła obszerny cennik za nadesłaniem 60 groszy.

Na raty Rakiety

po cenach konkurencyjnych

Davisa, Hammera, jakoteż wszelkie

PRZYBORY TENISOWE polecają:

J. WURM i H. HERZOG

KRAKÓW, ulica Grodzka L. 42

W Los Angeles startował Nurmi z Indjanami, specjalnie w tym celu trenowanymi. Nurmi (pierwszy od prawej) zwyciężył z łatwością. Wiprow

Łożyska kulkowe i Artykuły techniczne

„DEHAK”

KRAKÓW, Rynek 22. Tel. 2246

(10) Przekład z angielskiego.

Przedruk wzbroniony

Przy tej sposobności trudno nam nie zwrócić uwagi sportsmenów naszego miasta na to, że ich obojętność wobec klubu jest czemś w najwyższym stopniu potępienia godnym. W każdym innym angielskim mieście mogłaby drużyna tej klasy co Hollywood liczyć na poparcie jakich 20.000 do 30.000 widzów na każdym meczu. U nas przynajmniej większość publiczności sportowej do tego, że dla tej, naprawdę wspaniałej drużyny niema zainteresowania i stąd też czeka się wciąż napróżno na tak niezbędne materialne i moralne poparcie. Może miasto nasze pozna — gdy będzie już po niewczasie — starą prawdę: Cudze chwalić swego nie znać. Może fakt, że znany amator zdecydował się poświęcić swoją sportową przyszłość klubowi Hollywood, zachęci sportsmenów miasta do żywszego zajęcia się naszą drużyną.

Człowiek z trybuny.

Przeczytawszy artykuł do końca, Marr odłożył gazetę i spojrzał na Warrinera ze zdumieniem.

— Kto jest ten „głos z trybuny”? — zapytał.
— To Jimmy Dunster, sportowy redaktor „Wieczornej”, arcsympatyczny chłopak. Ale muszę ci o powiedzieć, czemu Hollister skłonił go do napisania tego artykułu.

Wszystko, co tu czytało, to prawda. Chociaż drużyna dobra i ma powodzenie — jesteśmy na czwartym miejscu w tabeli — zwolenników ma za mało. Największa liczba widzów, którą mieliśmy w tym sezonie, wynosiła może jakie 5.000. Wyobraź sobie, 5.000! Nawet amator, jak ty, musi wiedzieć, że to się długo nie utrzyma. Nie mamy dosyć dochodów, by chłopcom gażę wypłacać, a przytem klub płaci wcale lichy!

— Może się klub rozwiąże? — Głos Marra zdradzał prawdziwą obawę. Myśl, że posadę, którą tak ciężko zdobył, już może jutro utraci, wyprowadziła go trochę z równowagi.

— Wiesz niechęć cię straszy, ale na to się zanosz. Sprawa jest taka: w Hollywood uprawiają przeważnie rugby i dla zrzeszenia piłkarskiego nie mają wiele zainteresowania. Czy się to zmieni, niewiem. W twoim interesie życzę sobie, aby tak było. Większość naszych złapałaby odrzucić inne kluby, ale to są przeważnie tutejsi, którzy niemają ochoty stąd odejść. Bądź co bądź, widoki są nie najlepsze.

— Aż dotąd — ciągnął kapitan Hollywoodu ponuro — ponosił kosztą pewien miejscowy bogacz. Djabeł wie, czemu on właściwie łoży pieniądze, aby utrzymać drużynę, o którą się oprócz niego nikt inny nie troszczy. Kupił grunt i co tydzień daje nam potrzebną zaliczkę. Gdyby był przynajmniej sportsmenem, tobym to rozumiał, ale on ma o piłce tyle pojęcia, co krowa o karabinie. Nawet się nie pokazuje u nas.

Nie dziwnego, że każdy się pyta: Jak długo właściwie będzie jeszcze płacił? Jeśli pięknego pięknego dnia będzie nas miał dość, trzeba będzie budować zamknąć, bo przy małej liczbie naszych zwolenników mamy zamało środków, aby klub utrzymać.

Jeśli utrzymamy się przy obecnej dobrej formie, to potrafimy może zwiększyć nasze dochody. Jimmy Dunster głosi co wieczór swoje kazania na łamach gazety i tłumaczy im na rozum, że to wstyd, jeśli na każdym meczu nie ma conajmniej 20.000 widzów. Tak on jak Hollister robią co tylko mogą, by zwrócić uwagę na klub i dlatego pytałem się, czy masz coś przeciw temu, by się dowiedzieli, żeś grał w Uniwersytecie oksfordzkim; spodziewamy się, że gdy w najbliższą sobotę będziesz grał przeciw Wroughton Wanderer, ściągniemy przez to nadprogramowo z jakie 2 do 3 tysiące widzów. Przypuszczalnie nie masz nic przeciwko temu, że cię reklamujemy w ten sposób? — spytał Warriner i wskazał na gazetę.

— Teraz, gdy do was należę, niemam oczywiście nic przeciw temu — odpowiedział. — Ale jak widzę, to mówi się o mnie wciąż jeszcze jako o „amatorze“.

— Po upływie miesiąca, gdy Hollister otrzyma zwolnienie dyrektorów by cię zaangażować jako zawodowca, staniesz się dopiero profesjonalnym. To da Dunsterowi znowu sposobność do sensacyjnego artykułu i będzie znowu reklamą dla klubu.

Ben Warriner pociągnął z fajki i powiedział dalej:

— Czasem to przykro mi, gdy pomyślę, ile zmuszonej, ofiarnej pracy zużywa się dla drużyny. Taki Hollister naprzykład. To jest jeden z najlepszych, jeżeli wogóle nie najlepszy manager w kraju. Czasem wprowadzić strawić nie można, ale zato potrafi zrobić drużynę.

Wszyscy wiedzą, że Sam Hollister otrzymał od kilku największych i najbogatszych klubów w kraju nadzwyczaj korzystne propozycje, ale zdecydował się nie odchodzić z Hollywood, tak długo, aż go warunki do tego nie zmuszą. Wierzy w chłopaków. a chłopaki w niego. Gdyby tylko ten przeklęty cień nad nami nie wisiał, to byśmy byli najszcześliwszą drużyną w kraju. Ale tak...

Nie dokończył zdania, ale bardzo wymownie wzruszył ramionami.

— No i cóż, puchacz złowróżbny ze mnie, prawda? — dodał wkrótce. — Opowiedziałem ci to wszystko, bo myślę, że cię to zajmie, gdy już do nas należysz. Pozatem sądzę, że jesteśmy ci te informacje winni.

— Dziękuję ci, Ben — odparł tamten. A potem, jakby nie wiedząc, co ma właściwie jeszcze powiedzieć, zapytał:

— Jak się nazywa człowiek, który daje pieniądze? — Stopford — odpowiedział Warriner.

Zaden z nich nie wiedział w tej chwili, jak złowróżbnie stać się miało wnet to nazwisko.

Rozdział czwarty.

GŁOS Z PRZESZŁOŚCI.

Z tym uśmiechem, który Marr poznał już jako niedostępną cechę klubowców Hollywood, zbliżył się doń „kanonier” Sage, okazując przesadny respekt.
C. d. n.